

Анотація

В Україні в останні роки практично не проводилися дослідження з приводу ідентифікації вірусів, які уражують медоносну бджолу (*Apis mellifera*), саме тому велика кількість колоній бджіл гине. З огляду на це метою даної роботи був пошук шкочинних вірусів, які уражують медоносну бджолу на території України для подальшої розробки методів боротьби з ними.

Першим етапом роботи був відбір комах з морфологічними дефектами для подальшого аналізу. У роботі досліджувалися зразки з трьох областей: Київської, Полтавської та Черкаської. Наступним нашим кроком було електронно-мікроскопічне дослідження, яке довело присутність в зразках віріонів діаметром 28-30 нм з ікосаедричної симетрією, що співпадає з морфологією, описаних раніше вірусів бджіл.

Наступним етапом була підготовка та проведення ПЛР-аналізу. За результатами якого на території України циркулюють такі віруси: *Acute bee paralysis virus (ABPV)*, *Israeli acute paralysis virus (IAPV)*, *Black Queen Cell Virus (BQCV)*, *Sacbrood bee virus (SBV)* *Deformed wing virus (DWV)*.

Далі було проведено севенування за допомогою якого, ми дослідили до яких закордонних ізолятів схожі українські зразки.

Такі результати говорять про те, що ізоляти виділені в Україні дуже подібні між собою та з вірусами країн-сусідів. Це дає підставу говорити про постійну циркуляцію бджолосімей між нашими державами, як природним шляхом так і в умовах бізнес зв'язків.

Кваліфікаційна робота/проект викладена на 57 сторінках, ілюстрована 3 таблицями та 1 мікрофотографією. Список використаних джерел включає 41 роботу.

Ключові слова: бджоли, віруси, бджолині захворювання, ПЛР, філогенетичний аналіз.